Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie, 2014

...RSMÅL OG SVAR

Hvor lang tid tar det som re... et dødebo oppgjort av skifteretten

Det beror på boets art og st...ingenes antall og bopel i inn... etc., samt skifterettens ar...gde. Spørsmålet kan det...es generelt. Hvilen De a...ndlingen tar uforholdsm...n De klage til skifrerettens ... Justisdepartementet.

*

...SE FOR ENGANGSSKATT

Hvor kan man henvende s... om fritagelse for engangs...

I henhold til lov om engangs... til kan Finansdepartement... ...

*

...TARIFF

Hvad er ...

*

...SKIFTET

...

*

...TUBERKULOS

...

*

...HÅNDAPPELSIN

...

*

...IKT

Hvor mange år er man ...ikket til å betale for ...ng?

Om barnet har fylt 16 år, ...ens økonomiske forhold ...kan han tiltrekkes å betale ...ekke i sykdomstilfelle ...elder utdannelse for barn...

*

Hvordan skal man ta ut "...orgerlige vielse? Hvor lenge ...r lyses før bryllupet? Hvad ...— skal forloverne kjøre ...debilen efter vielsen, bli ...grafen — eller skal de kjø...dit hvor bryllupet skal fel...

For borgerlig vielse henven...g til bylogd eller sorenskrive...de nødvendige attester fore...kjemaer er undertegnet ly...spet 3 uker før vielsen fin...Hvorvidt brudeparet skal ...e avhenger nu til dage av ...hetene. Dengang det var bi...rådighet pleide de som re...det. Om de skal kjøre med ...en avhenger av hvorvidt ...ønsker å forevises omgitt ...ne.

...til sport, rov og andres

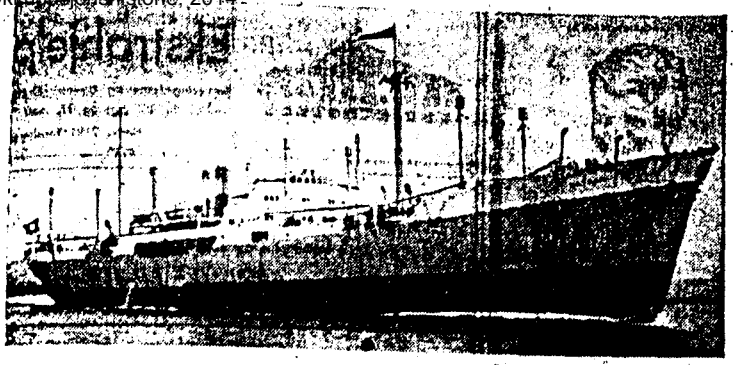

Ny, flott cargo-liner.

M.S. Bataan gikk igår en meget vellykket prøvetur fra Akers mekaniske Verksted. Skibet som ...ble bygget av Ford Davis Shipbuilding, er på 9.900 ton dødvekt, og på prøveturen ble ...oppnådd en fart på 19 mil.

Skibet har 8 enmannslugarer og 2 tomannslugarer, alle med eget bad og varmt vann. Mannskapet har for ...meste enmannslugarer, alle med innrettet bad og varmt vann. Messe og opholdsrom er praktisk og hyggelig innrettet. Maskineriet består av 2 Akers B & W dieselmotorer, som tilsammen ...ker ca. 10.000 hestekrefter.

Skibet har fått sitt navn efter halvøen på Filippinene, hvor general Mac Arthur med 25.000 filipinske og amerikanske tropper utholdt en fire måneders heroisk beleiring mot 150.000 japanere under Stillehavskrigens første fase. Gallionsfiguren forestiller en ung filippinerpike.

Dette er et ...eksempel på hvad norsk verkstedsindustri kan gjøre ...

Lojalitetserklæringer til fienden og Quisling.

Av

direktør LORENTZ VOGT

Sommeren 1940 reistes spørsmålet om stortingets innkallelse. Fra ...tingets president og fra regeringen blev fremholdt at storting menn fra et okkupert distrikt ikke hadde rett til å møte. Det blev henvist til, at storting... høsten 1814 nektet å godta den ...

Sammenhengen er efter stortingsfølende folkende som også har interesse for dagens opgjør: Høsten 1814 møtte der fem representanter for den ... at Østfold (Smålenene) som var okkupert av fienden. Herav var de tre fra landdistriktene og de to fra byene Halden og Fredrikssstad. Storting... beslutet principielt, at de valgte representanter skulde anerkjennes ...fremt Representantene erklære troskapsed til den svenske Regjering. Den troskapsed svarte den gang til den nu mere utflytende lojalitetserklæring. Av de tre landrepresentanter erklærte de to — nemprost Houm og consistorialråd Aschehoug, at hverken de eller noen av de stemmeberettigede i deres distrikt hadde avlagt troskapsed til fienden. Sorenskriver Manthey erklærte, at han selv var i samme stilling og av de stemmeberettigede i hans distrikt var der bare to, som hadde svoret til svenskene. Alle tre blev godkjendt med 59 mot 11 stemmer.

Derimot erklærte kjøbmann Wilhelm Hansen, at han tilikemed byens øvrige stemmeberettigede innbyggere skriftlig hadde avlagt sådan ed, men at den var dem avtvungen, og at de anså sig lost fra den ved den mellem Norge og Sverige den 14. august statleden avsluttede konvension. Man gjenkjenner i hans erklæring den også idag vanlige undskyldning — tvangen. Kjøbmann Hansen blev avvist fra stortinget med 74 mot 1 stemme. Representanten fra Fredrikssstad blev avvist, da byen den gang var sådan at den ikke hadde krav på å bli representert på stortinget.

Den svenske okkupasjon av deler av Østfold i 1814 er den eneste okkupasjon av Norsk territorium i moderne tid før 9. april 1940. Stortingets beslutning vedrørende representantene fra den okkuperte del i 1814 er den eneste autentiske avgjørelse som foreligger sommeren 1940 om hvad man ikke må foreta sig i et okkupert område: Man må ikke erklære fienden lojalitet. Det gjør en uverdig til ialfall inntil videre å motta hverret som stortingsmann eller til å utøve stemmerett. Det er bemerkelsesverdig at spørsmålet også blev rettet om de stemmeberettigedes stilling.

I okkupasjonstiden blev der undersskrevet manifestasjonserklæringer fiendtlige til fienden, tildels til Quisling. Stort sett kan disse deles i tre grupper.

Vi har administrasjonsrådets lojalitetserklæring til minister Bråuer. Denne er avgitt som en konsekvens av rådets opnevnelse. Her fa det i første rekke vil Holesterett som får bære ansvaret. Noen direkte konsekvenser vil dette neppe ha. Men ved den politiske bedømmelse av spørsmålet om opnevnelsen av administrasjonsrådet var ofrene verd, kommer lojalitetserklæringen til å veie tungt.

Så har vi de mange erklæringer, som folk avgav for å komme ut av fengslene. Disse erklæringer utgjør en broket manglfoldighet og motivene er høist forskjellige. Hvor erklæringene er avgitt fordi vedkommende hadde pådratt sig en stor illegal opgave, som ikke kunde fremmes uten hans medvirkning og hvor vedkommende, når han kom løs, tok op opgavene, vil ingen bebreide ham erklæringen. Disse tilfeller er sikkert meget få.

Så har vi de mange som skrev under, fordi de ikke holdt ut lenger. Dette kan aldri forsvares, men vel undskyldes mer eller mindre efter det press som den enkelte har lidt under. Gjelder det folk, som har vært hårdt torturert, som har vært meget lenge i eneceller, som har vært sterkt nedbrutt av sydom, er undskyldningen større enn hvor vedkommende ikke har hatt det verre enn fanger fleest.

Endelig spiller erklæringens art og innhold inn. Der er erklæringer fra folk om, at de var villige til å gå i Gestapos tjeneste, hvis de blev fri. Enkelte har også — om denne kanskje rent formelt — gjort det. Disse forhold undersøkes naturlig av landsskriptet.

Videre har man enkelte temmelig prostituerende erklæringer, f. eks. av følende ordlyd: «Jeg tar avstand fra bolsjevismen og erklærer min avsky overfor enhver terrorhandling. Jeg erklærer lojalt å ville bøie mig for enhver beslutning som den sittende regjering (det vil i dette tilfelle si Quislings tjeninger) måtte finne nødvendig. Jeg innestår med to s ...». En erklæring av dette innhold var ille verdig og burde selvsagt aldri vært underskrevet. Man skal selv ha opleved et fengselsliv deprimerende innflydelse for å finne en undskyldning.

Så har man en uendelighet av mere og mere avdempede erklæringer ikke til den at man intet skal rope av det man har opleved.

Det gjelder om alle de erklæringer som blev avgitt for å komme fri, at vedkommende brøt fengselsfriheten. Betydningen herav kunde være storre eller mindre efter tidspunktet og vedkommendes stilling. Hvad vilde hans eksempel bety?

Det vil være av stor betydning til klarleggelse av den nasjonale moral under okkupasjonens forskjellige faser om man kunde få offentliggjort de forskjellige erklæringer og antallet av underskrivere — navnene er stort sett likegyldige. Det vil også være av interesse å få fastslått, om der foreligger paroler eller uttalelser av Hjemmefrontens leder eller andre.

Endelig har vi erklæringen undertegnet av folk, som aldri har vært arrestert, — men vel har frykted for å bli det. Ogsa disse bor legges frem — uten navner — til klarleggelse av situasjonen ikke av ønske om å forfølge noen enkelt.

En klarleggelse av situasjonen vil vel berove okkupasjonstiden noe av den falske glorie, som mange, ofte de svakeste, ynder å pynte sig med. Men dermed er ingen skade skjedd. Vi var og er alle mennesker. Det er fa sitt å være helter, selvom mange idag gjerne vil spille helter.

LORENTZ VOGT

Andebu nekter konsesion på

Tønsberg Blad

6/5-47 101543

handlet man bl. a. utsatt sak angående Knut Helles endrende om anbefalinger for konsesjon p... ret hadde da sa... sluttet å uttale... av forkjøperett... ling av konsesj... de sendt saken... nen i dette tilf... kjøperett. Der... fra Knut Halle, hvori han uttalte at jordvelen på Gåsered alltid hadde vært drevet sammen med eiendommen Elta. (Elta eies av søkerens far).

Jordstyret imstillet på av avslå konsesjon. Eiendommen egner sig ikke til å bli slått sammen med Elta, men bør opretholdes som selvstendig bruk. Det er også flere innenbygdsboende kjøpere til eiendommen.

Formannskapet frarådet også konsesjon gitt og herredstyret sluttet sig enst. hertil.

Kr. Hynne vilde i anledning av Knut Helles uttalelse om at Gåsered alltid har vært drevet sammen med Elta, bemerke at såvidt han visste, var dette i overensstemmende med det faktiske forhold.

— Fra Rolf Steneeth, Sandar, forelå andragende om anbefaling for konsesjon på Sørli og Skarsholt. Eiendommene er på 70 mål innmark, 565 mål skog og 27 mål myr. I skogutvalget hadde formannen og Ivar Bjørndal anbefalt konsesjon, mens Arnt Stålered hadde frarådet. Jordstyret frarådet også konsesjon gitt, da men ikke hadde tilstrekkelig kjennskap til søkerens kvalifikasjoner som jordbruker. Formannskapet foreslo søken utsatt til dette spørsmål var utredet. Enst. vedtatt.

— Fra Anders L. Haugberg forelå andragende om anbefaling for konsesjon på Hotvedt. Eiendommen er på 90 mål innmark og 150 mål skog. Kjøpesummen er 42.300 kroner. Enst anbefalt overensstemmende med jordstyrets forslag.

I forbindelse med disse saker uttalte Kr. Hynne, at prestakstene på de forskjellige eiendommer burde være forhøiedes ...

— Ref. meddelelse om at Er... Odland er ansatt som ...

Andebu herredstyr...

holdt møte mandag under ledelse ordføreren, O. Strandskog.

— Ref. meddelelse om at Er... Odland er ansatt som ...

— Fra Kommune... ...

— Man ...

— Man ...

— Man ...

Grunnstan...

Kaldnes ...

BARN

BARNES